

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Волинський національний університет імені Лесі Українки**  
**Факультет культури і мистецтв**  
**Кафедра музичного мистецтва**

**СИЛАБУС**  
**вибіркового освітнього компонента**  
**ПЕРЕКЛАДЕННЯ ТА АРАНЖУВАННЯ ДЛЯ АНСАМБЛЮ**  
**БАНДУРИСТІВ**

**підготовки магістра**

**спеціальності 025 Музичне мистецтво**

**освітньо-професійної програми Музичне мистецтво**

**Луцьк - 2023**

**Силабус вибіркового освітнього компонента «Перекладення та аранжування для ансамблю бандуристів»** підготовки магістра галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 025 Музичне мистецтво за освітньою програмою «Музичне мистецтво».

**Розробник:** Сточанська Мирослава Петрівна, доцент кафедри музичного мистецтва.

**Погоджено**

Гарант освітньо-професійної програми  В. Кашаюк

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри музичного мистецтва**

протокол № 12 від червня 2023 р.

Завідувач кафедри  А. Зарицький

## I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, Освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика ОК
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво  025 Музичне мистецтво  Музичне мистецтво  Другий (магістерський)	Вибірковий
Кількість годин, кредитів: 120 /4		Рік навчання: 1
ІНДЗ: немає		Семестр: 2
Мова навчання: українська		Лекції: - год.
		Практичні (семінарські) - год. Лабораторні - год. Індивідуальні: 24 год.
		Самостійна робота: 88 год.
	Консультації: 8 год.	
Форма контролю: залік 2-й семестр		

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, Освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика ОК
Заочна форма навчання	02 Культура і мистецтво  025 Музичне мистецтво  Музичне мистецтво  Другий (магістерський)	Вибірковий
Кількість годин, кредитів: 120 /4		Рік навчання: 1
ІНДЗ: немає		Семестр: 2
Мова навчання: українська		Лекції: - год.
		Практичні (семінарські) - год. Лабораторні - год. Індивідуальні: 10 год.
		Самостійна робота: 96 год.
	Консультації: 14 год.	
Форма контролю: залік 2-й семестр		

## II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові: **Сточанська Мирослава Петрівна**  
Вчене звання: **доцент**  
Посада: **доцент**  
Контактна інформація: **моб. тел. +380962634325**  
**ел. адреса: [stochanska.mira@vnu.edu.ua](mailto:stochanska.mira@vnu.edu.ua)**  
Дні занять (<http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>)

### **III. Опис ОК**

#### **1. Анотація.**

Освітній компонент «Перекладення та аранжування для ансамблю бандуристів» є однією з важливих складових процесу професійної підготовки магістра за спеціальністю 025 Музичне мистецтво та складається з індивідуальних занять. На індивідуальних заняттях здобувачі вивчатимуть специфіку творчої роботи над музичним твором для бандуристів, теоретичні й практичні основи процесу перекладення, аранжування. Здобувачі отримають практичні навички й уміння добору відповідного музичного твору для здійснення творчої роботи (перекладення, аранжування); засвоять критерії забезпечення вдалого звучання новоствореного викладу нотного тексту; зможуть збирати, синтезувати художню інформацію та використовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації; набудуть здатності аналізувати музичні твори, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням радіо, телебачення, Інтернету; набудуть здатності генерувати нові ідеї, розвинуть креативність; зможуть успішно здійснити власне перекладення, аранжування твору для ансамблю бандуристів.

По закінченні навчального закладу здобувачі зможуть використати здобуті навички, згідно своєї кваліфікації спеціальності, створюючи власні творчі роботи (перекладення, аранжування) й поповнюючи репертуар навчальних чи концертних бандурних колективів.

На заняттях, відповідно до теми та рівня музичної підготовки здобувачів освіти, використовуватимуться аудіо-, відеозаписи музичних творів, а саме: перекладення та аранжування, здійснені провідними бандуристами-практиками.

**2. Пререквізити:** ОК Спеціальний клас, ВК Ансамбль бандуристів малої форми (дует, тріо).

**Постреквізити:** ОК Методика і практикум роботи з художнім колективом, ВК Студія бандурного супроводу.

ОК Методика і практикум роботи з художнім колективом, ВК Перекладення та аранжування для ансамблю бандуристів.

### **3. Мета і завдання освітнього компонента**

Мета ОК:

- виховання активної творчої особистості майбутнього викладача музики та виконавця з глибокими теоретичними знаннями та практичними навичками та вміннями творчої інтерпретації та адаптації (перекладення, аранжування) музичних творів для виконання їх бандурними колективами;

- підготовка високопрофесійного фахівця з широким музичним кругозором, високим музичним смаком, розвинутим художнім мисленням, що сприятимуть успішній й креативній педагогічній, творчій та концертній діяльності.

Відповідно до мети, основними завданням ОК є:

- засвоєння та вдосконалення здобувачем повного комплексу відповідних професійних знань та практичних умінь для здійснення творчої роботи над музичним твором (перекладення, аранжування) для ансамблю бандуристів;

- розвиток умінь генерувати нові ідеї, виховання креативності;

- набуття компетентності вибудовувати власну концепцію та драматургію музичного твору, створювати індивідуальну художню інтерпретацію;

- створення власного викладу ансамблевої бандурної партитури.

### **4. Результати навчання (компетентності):**

#### **Загальні компетентності (ЗК):**

ЗК2. Здатність виявляти і вирішувати проблеми.

ЗК3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК9. Здатність працювати автономно.

#### **Фахові компетентності (ФК):**

ФК1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК3. Здатність розробляти та реалізовувати власні творчі проекти по створенню аранжування та перекладу музики.

ФК4. Здатність інтерпретувати художні образи у композиторській, педагогічній діяльності.

ФК5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та використовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК7. Здатність аналізувати виконання музичних творів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням радіо, телебачення, Інтернету.

### **Програмні результати навчання (ПРН)**

ПРН1. Володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності.

ПРН3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПРН6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

#### 4. Структура освітнього компонента

*Денна форма навчання*

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Інд. заняття	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
<b>Змістовий модуль 1</b>							
Тема 1. Перекладення музичного твору для ансамблю бандуристів.	60			12	44	4	ІРЗ 20
Тема 2. Аранжування музичного твору для ансамблю бандуристів.	60			12	44	4	ІРЗ 20
Модульна контрольна робота							МКР 60
<b>Всього годин / Балів</b>	120			24	88	8	100
<b>Загальна кількість годин</b>	120			24	88	8	

\*Форма контролю: індивідуальна робота здобувача (ІРЗ), модульна контрольна робота (МКР).

*Заочна форма навчання*

Назви змістових	Усього	Лек.	Лабор.	Інд.	Сам.	Конс.	*Форма
-----------------	--------	------	--------	------	------	-------	--------

модулів і тем				заняття	роб.		контролю/ Бали
<b>Змістовий модуль 1</b>							
Тема 1. Перекладення музичного твору для ансамблю бандуристів.	60			4	48	6	ІРЗ 20
Тема 2. Аранжування музичного твору для ансамблю бандуристів.	60			6	48	8	ІРЗ 20
Модульна контрольна робота							МКР 60
<b>Всього годин / Балів</b>	120			10	96	14	100
<b>Загальна кількість годин</b>	120			10	96	14	

\*Форма контролю: індивідуальна робота здобувача (ІРЗ), модульна контрольна робота (МКР).

#### **6. Завдання для самостійного опрацювання:**

##### 1. Опрацювання методичних матеріалів:

- основні критерії успішного звучання ансамблю однотипних музичних інструментів (бандурного ансамблю);

- ознайомлення з різноманітними зразками ансамблевих партитур (перекладення, аранжування): *інструментальні / вокально-інструментальні; технічна складність / фактура / жанр.*

2. Опрацювання аудіо- та відеоматеріалів з записами провідних бандурних ансамблів (перекладення, аранжування).

#### **IV. Політика оцінювання**

В процесі вивчення вибіркового ОК використовуються такі методи навчання: словесні, наочні, практичні, репродуктивні, креативні, проблемно-пошукові, проектування, моделювання, аналіз, інтеграція, синтез.

Форми поточного оцінювання: індивідуальна робота здобувачів освіти (аналіз ансамблевої партитури).

Форми модульного оцінювання – модульна контрольна робота (представлення власної творчої роботи: перекладення чи аранжування для

ансамблю бандуристів інструментального чи вокально-інструментального твору).

Поточний контроль здійснюється під час проведення індивідуальних занять та реалізується у формі виконання індивідуальних завдань, рівні засвоєння практичного матеріалу, самостійної роботи. Максимальна кількість балів поточного контролю становить - 40 балів.

Підсумковий модульний контроль здійснюється у формі виконання здобувачем освіти модульної контрольної роботи (представлення власної творчої роботи: перекладення чи аранжування для ансамблю бандуристів інструментального чи вокально-інструментального твору). Здобувач освіти може отримати додаткові бали за виступи на концертах, фахових конкурсах у складі ансамблів малих форм.

Максимальний бал, отриманий за МКР становить 60 балів.

### **Політика викладача щодо здобувача освіти**

Вітається дисципліна щодо відвідування і якісної підготовки до занять. Тема пропущеного заняття повинна бути відпрацьована самостійно і представлена викладачу у вигляді індивідуальної роботи. Якщо здобувач має вагомі причини, що не дозволяють йому відвідувати індивідуальні заняття, він зможе перейти на вільний графік відвідування, з дозволу декана факультету, чи on line-заняття.

### **Політика щодо академічної доброчесності.**

Вітається творчий пошук, нестандартність, сміливість творчого мислення, креативність студента. Сподіваємось, що здобувач буде дотримуватись етичних норм та не буде допускати плагіату (подання чужих робіт без відповідного цитування).

Підготовка здобувача вищої освіти до індивідуальних занять є самостійним. За потреби здобувач може отримати консультацію у викладача в позанавчальний час.

Консультація. Викладач надає допомогу у забезпеченні методичною літературою, музичним ілюстративним матеріалом тощо.

### **Політика щодо дедлайнів та перескладання.**

Пропонуватимемо способи подолання заборгованості (виконання самостійного завдання, визначеного викладачем тощо).

Залік проводитиметься в терміни визначені деканатом. Здобувачам, які не з'явилися на залік з поважних причин, дозволяється перескладання в інший термін, встановлений деканатом. Крайній термін складання заліку дозволяється деканатом тільки в присутності комісії з трьох викладачів (визначає деканат, включаючи викладача, який читає ОК).

### **Критерії оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти**

- відмінно (36-40 балів) – правильно висвітлене завдання, продемонстровано здатність оперувати теоретичними категоріями та аналізувати матеріал;

- добре (30-35 балів) – достатньо висвітлене завдання, допущено незначні неточності;



- задовільно (24-29 балів) – частково висвітлене завдання, допущено помилки;

- незадовільно (0-23 балів) – не висвітлене завдання, допущено грубі помилки, або відсутня відповідь.

## VI. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю освітнього компонента «Перекладення та аранжування для ансамблю бандуристів» є залік, що полягає в оцінюванні рівня засвоєння здобувачем навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру: індивідуальних занять, самостійної роботи, модульної контрольної роботи. На модульну контрольну роботу потрібно представити власну творчу роботу: перекладення чи аранжування для ансамблю бандуристів інструментального чи вокально-інструментального твору. Залік виставляється за умови, якщо здобувач виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом ОК, та отримав не менше 60 балів.

«Зараховано» – 60-100 балів – виставляється, якщо здобувач засвоїв навчальний матеріал згідно навчальної програми та володіє передбаченими компетентостями.

«Не зараховано» – 0-59 балів – здобувач оволодів матеріалом згідно програми на недостатньому рівні та не володіє основними компетентостями.

Порядок проведення заліку визначає викладач.

У випадку бажання підвищити рейтинг, здобувач може дообрати бали, виконавши певну роботу (здійснити аналіз запропонованої викладачем ансамблевої партитури, визначити умови успішного здійснення перекладення чи аранжування твору, а саме: забезпечення інтонаційної чистоти та об'єму загального звучання, логічного застосування відповідної фактури викладу (прозора, насичена) та структурно-драматургічної побудови новоствореного викладу твору тощо.

При перескладенні заліку поточні та контрольні бали анулюються. У цьому випадку пропонується виконати індивідуальне залікове завдання, а саме:

1. аналіз ансамблевої партитури (за вибором викладача) – оцінюється до 40 балів;

2. представлення власної творчої роботи (перекладення, чи аранжування)– оцінюється до 60 балів.

40 балів:

- відмінно (36-40 балів) – правильно висвітлене завдання, продемонстровано здатність оперувати теоретичними категоріями та аналізувати матеріал;

- добре (30-35 балів) – достатньо висвітлене завдання, допущено незначні неточності;

- задовільно (24-29 балів) – частково висвітлене завдання, допущено помилки;

- незадовільно (0-23 балів) – не висвітлене завдання, допущено грубі помилки, або відсутня відповідь.

60 балів:

- відмінно (54-60 балів) – завдання виконано на високому професійному рівні;
- добре (45-53 балів) – завдання виконано з незначними похибками;
- задовільно (36-44 балів) – завдання виконано на низькому професійному рівні зі значною кількістю похибок;
- незадовільно (1-35 балів) – завдання виконано на дуже низькому професійному рівні, або не виконано.

#### **Критерії оцінювання МКР (max. 60 балів)**

- відмінно (54-60 балів) – завдання виконано на високому професійному рівні;
- добре (45-53 балів) – завдання виконано з незначними похибками;
- задовільно (36-44 балів) – завдання виконано на низькому професійному рівні зі значною кількістю похибок;
- незадовільно (1-35 балів) – завдання виконано на дуже низькому професійному рівні, або не виконано.

### **VII. Шкала оцінювання**

**Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік**

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

### **VIII. Рекомендована література та інтернет-ресурси**

1. Бобечко О. Квартет бандуристок зі Львова (із нагоди 10-річчя творчої діяльності) // Музикознавчі студії інституту мистецтв Волинського національного університету імені Лесі Українки та Національної музичної академії України імені П. Чайковського: зб. наук. пр./ [ред. кол. В. І. Рожок, В.Т. Посвалюк та ін.; упоряд. О. І. Коменда]. Луцьк : Волин.нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. В.8. С. 25-36.
2. Герасименко О. В. Сповідь: вокально-інструментальна композиція для ансамблю бандуристок. Львів : “ТеРус”, 2004. 10 с.
3. Дмитрук І. Жанр перекладу та його різновиди в сучасному бандурному мистецтві: автореф.дис. ...канд. мистецтвознав.: 17.00.03.; Львівська національна музична академія ім. М. В. Лисенка. Львів, 2009. 19 с.

4. Дмитро Губ'як – бандура [електронний ресурс]. Режим доступу URL: <http://www.philharmonia.lviv.ua/artist/dmitro-gubyak-bandura>
5. Дует «Бандурна розмова» [електронний ресурс]. Режим доступу URL: <http://www.philharmonia.lviv.ua/artist/duet-bandurna-rozmova-0>
6. Дутчак В. Любіть Україну: збірник творів для ансамблів бандуристів. Івано-Франківськ : Плай, 2003. 131 с.
7. Єсіпок В. Струни вічності: Твори для бандури. Вінниця : Книга-Вега, 2004. 54 с.
8. Квартет бандуристок «Львівянки» [електронний ресурс]. Режим доступу URL: <http://www.philharmonia.lviv.ua/page/kvartet-banduristok-lviv-yanki>
9. Кучерук Н. П., Сточанська М. П. Інструментальні ансамблі для ладкової кобзи у супроводі бандури, ансамблю бандур: Навч.-метод. посіб. Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2005. 141с.
10. Морозевич Н. Бандурне мистецтво як культурне надбання сучасності: Дис.... канд. Мистецтвознавства. Одеса, 2003. 207 с.
11. Никитюк Н. Особливості творчої і концертної діяльності волинського тріо бандуристок у культурному просторі Волині (80-90 рр. ХХ ст.) // Наук. записки: Сер.: Мистецтвознавство. Т.; К., 2006. №1 (16).109 с.
12. Никитюк Н. Музично-виконавська естетика Волинського тріо бандуристок : культурологічний аспект // Бандурне мистецтво ХХІ ст.: тенденції і перспективи розвитку: Зб. мат. II Міжнар. наук.-практ. конф.. К. : ДАКККіМ, 2006. С. 109-112.
13. Овчарова С. До проблеми перекладення органних хоральних прелюдій Й.С. Баха в контексті динаміки подальшого розвитку сучасного бандурно-академічного репертуару// Народно-інструментальне мистецтво на зламі ХХ-ХХІ ст.: Зб. мат. міжн. наук.-практ. конф. Дрогобич : Посвіт, 2007. 264 с.
14. Сточанська М. П. Вокальні ансамблі у супроводі бандур (перекладення, аранжування, обробка): Навч.-метод. посіб. 2-ге вид., випр. й доп. – Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2006. 274 с.
15. Сточанська М. Земле, моя, земле, я люблю тебе (ансамбль бандуристів): навчально-репертуарний посіб. Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2009. 264 с., іл. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/12385>
16. Сточанська М. Лесі Українці: зб. ансамблевих партитур (перекладення, аранжування, обробка) творів із репертуару тріо бандуристок «Дивоструни». Луцьк : Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2011. 132 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/12378>
17. Сточанська М. Пахнуть роси тишею: зб. ансамблевих партитур (аранжування, обробка) творів із репертуару тріо бандуристок «Дивоструни». Луцьк : Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2011. 158 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/12387>

18. Сточанська М. П. З Різдом Христовим віншуємо щиро!: зб. ансамблевих партитур (обробка) творів із репертуару тріо бандуристок «Дивоструни». Луцьк: Волин. нац.. ун-ту ім. Лесі Українки, 2011. 100 с.

19. Сточанська М. Напровесні: зб. ансамблевих партитур (аранжування, обробка) творів із репертуару тріо бандуристок «Дивоструни». Луцьк : Східноєвр. нац.. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. 128 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/12388>

20. .Сточанська М. П., Чернецька Н. Г. Аранжування для вокального ансамблю у супроводі бандур [Ноти]: методичні рекомендації. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 36 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21432>

21. Сточанська М. П., Чернецька Н. Г. Перекладення вокального твору для співака-бандуриста [Ноти]: методичні рекомендації. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 36 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21433>

22. Сточанська М., Чернецька Н. Пісенне намисто (тріо бандуристок «Дивоструни»). Луцьк: Волинська обласна державна телерадіокомпанія, СНУ імені Лесі Українки, 2013. 1 електрон.опт. диск (DVD-R); 12 см. Назва з титул. стор. диска. URL: <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/12798>  
URL:<http://divostruni4/webnode.com.ua>

23. Сточанська М., Чернецька Н. Сміються плачуть солов'ї (тріо бандуристок «Дивоструни»). Луцьк : Волинська обласна державна телерадіокомпанія, СНУ імені Лесі Українки, «Вежа-Друк», 2017. 1 електрон. опт. диск (DVD-R); 12 см. Назва з титул. стор. диска. URL: <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/12800> URL: <http://divostruni4/webnode.com.ua>

24. Сточанська М., Чернецька Н. Спеціальний музичний інструмент (бандура) [Ноти]: метод. рек. [для самостійної роботи на тему «Особливості перекладення, вивчення та виконання вокально-інструментального твору у класі бандури» (на прикладі Арії Одарки «Нема мені порадоньки» з опери «Купало» А. Вахнянина)]. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 36 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/12377>

25. Яницький Т. Теоретичні засади художнього перекладення музичних творів для бандури: автореф. дис. ...канд. мистецтвознав.: 17.00.03. Київ, 2020, 18 с.